

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 14 октомври 2025 г.
(OR. en)

14005/25
ADD 2

Междуетноститутитионетностно дотситетност:
2025/0321 (NLE)

ENER 527
ENV 1016
RELEX 1294
COWEB 118
COEST 749

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	14 октомври 2025 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2025) 636 annex
Относно:	ПРИЛОЖЕНИЕ към предложение за Решение на Съвета относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвета на министрите на Енергийната общност по отношение на измененията на Договора за създаване на Енергийна общност с цел актуализиране и разширяване на обхвата на Договора, така че да включва развитието на правото на Съюза в областта на околната среда

Приложено се изпраца на делегациите документ COM(2025) 636 annex.

Приложение: COM(2025) 636 annex

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 14.10.2025 г.
COM(2025) 636 final

ANNEX 2

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

предложение за Решение на Съвета

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвета на министрите на Енергийната общност по отношение на измененията на Договора за създаване на Енергийна общност с цел актуализиране и разширяване на обхвата на Договора, така че да включва развитието на правото на Съюза в областта на околната среда

ПРИЛОЖЕНИЕ II
РЕШЕНИЕ № 20xx/XX/МС-ЕнС
НА СЪВЕТА НА МИНИСТРИТЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ОБЩНОСТ
от xx xx 202x година

за изменение на Договора за създаване на Енергийна общност и за прилагането на някои разпоредби на Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна

СЪВЕТЪТ НА МИНИСТРИТЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ОБЩНОСТ,

като взе предвид Договора за създаване на Енергийна общност, и по-специално член 25, член 79 и член 100, подточка i) от него,

като има предвид, че:

- (1) В член 2 от Договора за създаване на Енергийна общност („Договора“) подобряването на екологичната обстановка във връзка с мрежовата енергия и свързаната с това енергийна ефективност в договарящите страни се определя като една от основните му цели.
- (2) В член 12 от Договора се изисква всяка договаряща страна да прилага „достиганията на правото на ЕС в областта на околната среда“ в съответствие с графика за прилагането на тези мерки, определен в приложение II към посочения договор.
- (3) В член 16 от Договора се изброяват постиженията на правото на ЕС в областта на околната среда, които са обхванати от Договора.
- (4) В член 25 от Договора се предвижда, че Енергийната общност може да предприема мерки за прилагане на измененията в постиженията на правото на ЕС, описани в дял II, съобразно развитието на правото на Европейския съюз.
- (5) В член 79 от Договора се предвижда, че Съветът на министрите, постоянната група на високо равнище или регулаторният съвет предприемат мерки съгласно дял II по предложение на Европейската комисия. Съгласно членове 81 и 82 от Договора тези мерки се вземат с мнозинство от подадените гласове, като всяка договаряща страна има един глас.
- (6) В член 100, подточка i) от Договора се предвижда, че Съветът на министрите може с единодушие на своите членове да изменя разпоредбите на дялове I—VII от Договора.
- (7) Необходимо е да се осигури справедлив енергиен преход, който да гарантира съпътстващи ползи за биологичното разнообразие и избягване на влошаването на природозащитния статус на типовете естествени местообитания и местообитанията на видовете в територии от международно значение или в защитени на национално равнище зони, в които се намират типове естествени местообитания и видове от интерес за Общността.

- (8) Плановете и проектите за мрежова енергия в контекста на Договора трябва да бъдат разработени така, че да смекчават или, когато е необходимо, да ограничават, доколкото е възможно, отрицателните въздействия върху биологичното разнообразие.
- (9) В член 1 от Директива 92/43/ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна са определени ключови термини, които са от значение за тълкуването и прилагането на посочената директива.
- (10) В член 2 от Директива 92/43/ЕИО се посочва, че целта на директивата е да допринесе за осигуряване на биологичното разнообразие чрез запазване на естествените местообитания, както и на дивата флора и фауна.
- (11) С член 6, параграфи 2, 3 и 4 от Директива 92/43/ЕИО се установява рамка за опазване и защита на териториите чрез превантивни и процедурни изисквания, за да се допринесе за поддържането или възстановяването на благоприятния природозащитен статус на естествени местообитания и местообитания на видовете от дивата флора и фауна от интерес за Общността.
- (12) Плановете и проектите по смисъла на член 6 от Директива 92/43/ЕИО могат също така да се отнасят до мрежовата енергия и може да имат значително въздействие върху целостта на обектите от международно значение и върху национално защитените зони, в които се намират естествени типове местообитания и видове от интерес за Общността. Ще бъде необходимо да се предприемат компенсаторни мерки, когато тези планове или проекти за мрежова енергия все пак трябва да се изпълняват поради наложителни причини от по-висш обществен интерес.
- (13) Член 6, параграфи 2, 3 и 4 от Директива 92/43/ЕИО се прилагат и за специалните защитени зони, установени за видовете птици, посочени в член 4, параграф 2 и изброени в приложение I към Директива 2009/147/ЕО относно опазването на дивите птици, по силата на член 7 от Директива 92/43/ЕИО. Поради това е необходимо обектите, които защитават тези видове птици на територията на договарящите страни, да бъдат предмет на изискванията на член 6, параграфи 2, 3 и 4, също и в достиженията на правото на ЕС в областта на околната среда.
- (14) С членове 12, 13 и 16 от Директива 92/43/ЕИО се определя рамка за строга защита на видовете от интерес за Общността в целия им естествен ареал, както в рамките на защитените зони, така и извън тях. Необходимо е забраните, изброени в членове 12 и 13 от посочената директива, да се прилагат по отношение на дейностите в областта на мрежовата енергия поради въздействието, което те могат да окажат върху видовете от интерес за Общността. Може да се наложи дерогация от тези забрани при ограничени обстоятелства, при условие че са изпълнени необходимите критерии.
- (15) Директива 92/43/ЕИО, заедно с Директива 2009/147/ЕО, представляват основните законодателни инструменти в правото на Съюза за изпълнение на международните задължения на Съюза, произтичащи от Бернската конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания („Бернската конвенция“). Във всяка от договарящите страни и държавите наблюдатели по Бернската конвенция трябва да се създадат защитени зони от специален интерес от мрежата Emerald като инструмент за постигане на общите цели на Конвенцията. Всички договарящи страни по Договора са също страни по

Бернската конвенция, с изключение на Косово¹. Във всяка договаряща страна по Бернската конвенция се определят защитени зони от специален интерес от мрежата Emerald и кандидат-защитени зони от специален интерес от мрежата Emerald. Мрежата Emerald продължава да се развива, тъй като все още има пропуски, преди да може да се счита за пълна и достатъчна за подкрепа на постигането на целите на Конвенцията.

- (16) Зоните, които са законно защитени чрез националното право, имат за цел постигането на дългосрочно опазване на типовете местообитания и видовете със свързаните с тях екосистемни услуги и културни ценности. Такива зони съществуват във всички договарящи страни по Договора.
- (17) Обектите по Рамсарската конвенция са влажни зони с международно значение, определени съгласно Рамсарската конвенция за влажните зони с международно значение, особено като местообитания за водолюбиви птици („Рамсарската конвенция“) — междуправителствено споразумение, което има за цел да спре загубата на влажни зони в световен мащаб. Всички договарящи страни по Договора са също страни по Рамсарската конвенция и са определили обекти по Рамсарската конвенция на териториите си, с изключение на Косово.
- (18) Договорът се отнася до планове и проекти, които са от значение за прилагането на Директива 92/43/ЕИО, и включването ѝ в достиженията на правото на ЕС в областта на околната среда ще гарантира, че опазването на природата се взема предвид при разработването и изпълнението на планове и проекти, свързани с мрежова енергия.
- (19) Член 1, член 2, член 6, параграфи 2, 3 и 4, член 12, член 13, член 16 и приложения I, II и IV към Директива 92/43/ЕИО все още не са включени в достиженията на правото на ЕС в областта на околната среда на Енергийната общност.
- (20) В член 94 от Договора от институциите се изисква да тълкуват всеки термин или друго използвано в Договора понятие, което е извлечено от правото на Съюза, в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз.
- (21) Документите с насоки представят разбирането на Комисията за разпоредбите на Директива 92/43/ЕИО и могат да предоставят насоки за тяхното прилагане в светлината на съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз и като се вземе предвид опитът, произтичащ от прилагането в държавите — членки на Съюза².
- (22) Достиженията на правото на ЕС в областта на околната среда, посочени в член 16, и графикът за прилагане, посочен в приложение II към Договора, следва

¹ Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

² „Управление на защитените зони по „Натура 2000“ — Разпоредбите на член 6 от Директива 92/43/ЕИО за местообитанията“ (C/2018/7621); Известие на Комисията — Ръководство относно строгата защита на животинските видове от интерес за Общността съгласно Директивата за местообитанията (C/2021/7301 final); „Насоки на Комисията относно разпоредбите на член 6 от Директивата за местообитанията“; и „Известие на Комисията — Оценка на планове и проекти във връзка със защитени зони по „Натура 2000“ — методическо ръководство за прилагане на член 6, параграфи 3 и 4 от Директива 92/43/ЕИО за местообитанията“ (C/2021/6913).

да бъдат приведени в съответствие с правото на Съюза относно опазването на природата, доколкото то се отнася до мрежовата енергия.

- (23) На заседанията си от xxx и xxx Работната група по въпросите на околната среда анализира подробно предложението и препоръча приемането му с редица адаптации, които са отразени в настоящото решение. Адаптациите бяха одобрени от Европейската комисия.
- (24) На заседанията си от xxx и от xxx постоянната група на високо равнище разработи настоящото решение и го предложи за приемане,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Договорът за създаване на Енергийна общност се изменя, както следва:

- 1) В член 16 се добавя следната подточка [XX]:

„[XX] член 1, член 2, член 6, параграфи 2, 3 и 4, член 12, член 13, член 16 и приложения I, II и IV към Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна“;

- 2) В приложение II се добавя следната точка [XX]:

„[XX]. Всяка договаряща страна прилага член 1, член 2, член 6, параграфи 2, 3 и 4, член 12, член 13 и член 16 и приложения I, II и IV към Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна до [пет години след датата на приемане на настоящото решение], без да се засягат ангажиментите, произтичащи от процеса на присъединяване към Съюза и други международни задължения.“

Член 2

1. За целите на дял II от Договора за създаване на Енергийна общност член 1 от Директива 92/43/ЕИО се чете както е записан в посочената директива.

2. За целите на дял II от Договора за създаване на Енергийна общност член 2 от Директива 92/43/ЕИО се чете, както следва:

„1. Настоящата директива има за цел да допринесе за осигуряване биологичното разнообразие чрез запазване на естествените местообитания, както и на дивата флора и фауна върху европейската територия на договарящите страни, за които се прилага Договорът за създаване на Енергийна общност.

2. Мерките, взети в изпълнение на настоящата директива, имат за цел да запазят или възстановят благоприятния природозащитен статус на естествените местообитания и видовете от дивата флора и фауна от интерес за Общността.

3. Мерките, взети в изпълнение на настоящата директива, вземат под внимание икономическите, социалните и културните изисквания, както и регионалните и местните особености.“

3. За целите на дял II от Договора за създаване на Енергийна общност член 6, параграфи 2, 3 и 4 от Директива 92/43/ЕИО се четат, както следва:

„2. Договарящите страни вземат подходящи мерки, за да предотвратят в защитените зони от специален интерес от мрежата Emerald, в кандидат-защитените зони от специален интерес от мрежата Emerald, в обектите по Рамсарската конвенция, в защитените на национално равнище територии, в които се намират естествени типове местообитания и видове, изброени съответно в приложения I и II към Директива 92/43/ЕИО, и в защитените територии на национално равнище, в които се намират видове птици, посочени в член 4, параграф 2 от Директива 2009/147/ЕО и изброени в приложение I към посочената директива, влошаването на състоянието на естествените местообитания и местообитанията на видовете, както и обезпокояването на видовете, за които са определени зоните, доколкото това обезпокояване може да има значително въздействие с оглед на целите на настоящата директива.

3. Всеки план или проект за мрежова енергия, който може да окаже значително влияние върху териториите, посочени в параграф 2, поотделно или във взаимодействие с други планове или проекти, се подлага на проверка, за да се оцени въздействието му върху територията от гледна точка на целите за опазването на тази територия. При съблюдаване на резултатите от оценката на въздействието върху територията и при спазване на разпоредбите на параграф 4 компетентните национални органи одобряват плана или проекта за мрежова енергия само след като установят, че той няма да има отрицателно влияние върху съответната територия и ако е подходящо, след като са получили мнението на обществеността.

4. Ако даден план или проект за мрежова енергия трябва да бъде осъществен въпреки негативната оценка на въздействието върху обекта поради наложителни причини от по-висш обществен интерес, включително и такива от социален или икономически характер, и поради липсата на алтернативно решение, договарящата страна предприема всички необходими компенсаторни мерки, за да гарантира, че цялостната кохерентност на мрежата от обекти, посочени в параграф 2, е защитена. Тя информира секретариата на Енергийната общност („секретариата“) за приетите компенсаторни мерки.

Ако в съответната област има приоритетен природен тип местообитание и/или приоритетен вид, единствените съображения, които могат да бъдат посочени, са свързаните със здравето на човека или обществената безопасност, с благоприятни въздействия върху околната среда от първостепенно значение или други наложителни причини от по-висш обществен интерес съгласно становището на секретариата.“

4. За целите на дял II от Договора за създаване на Енергийна общност член 12 от Директива 92/43/ЕИО се чете, както следва:

„1. Договарящите страни вземат необходимите мерки за въвеждане на строга система за опазване на животинските видове, посочени в приложение IV, буква а), в техните естествени области на разпространение, като се забраняват:

а) всички форми на умишлено залавяне или убиване на взети от природата екземпляри от тези видове;

б) умишлено обезпокояване на тези видове, особено през периодите на размножаване, отглеждане на малките, презимуване и миграция;

в) умишлено унищожаване или вземане на яйца от природата;

г) всяко повреждане или унищожаване на места за размножаване или почивка.

2. За тези видове договарящите страни забраняват държането, транспортирането, търговията или размяната и предлагането за продажба или за размяна на екземпляри, взети от природата, с изключение на взетите законно преди началото на прилагане на настоящата директива.

3. Забраните, предвидени в параграф 1, букви а) и б) и в параграф 2, се прилагат за всички стадии от живота на животните, за които се прилага настоящата директива.

4. Договарящите страни установяват система за мониторинг на неумишлено залавяне или убиване на животинските видове, посочени в приложение IV, буква а). В светлината на събраната информация договарящите страни предприемат по-нататъшни мерки за изследване и запазване, които са необходими, за да гарантират, че неумишленото залавяне или неумишленото убиване няма да имат отрицателно въздействие върху съответните видове.“

5. За целите на дял II от Договора за създаване на Енергийна общност член 13 от Директива 92/43/ЕИО се чете, както следва:

„1. Договарящите страни вземат необходимите мерки за установяване на строга система за защита на растителните видове, изброени в приложение IV, буква б), като се забранява:

а) умишленото бране, събиране, рязане, изкореняване или унищожаване на екземпляри от тези растителни видове в областите на естественото им разпространение в природата;

б) държането, транспортирането, търговията и предлагането за продажба или размяна на екземпляри от тези растения, взети от природата, с изключение на екземплярите, взети законно преди началото на прилагане на настоящата директива.

2. Забраните, предвидени в параграф 1, букви а) и б), се прилагат за всички жизнени стадии от развитието на растенията, за които се прилага настоящият член.“

6. За целите на дял II от Договора за създаване на Енергийна общност член 16 от Директива 92/43/ЕИО се чете, както следва:

„1. В случай че няма друго задоволително решение и при условие че дерогацията няма вредно въздействие върху поддържането на популациите от засегнатия вид в областта на естественото им разпространение в благоприятен природозащитен статус, договарящите страни могат да предоставят дерогация от разпоредбите на членове 12 и 13:

- а) с цел защита на представителите на дивата флора и фауна и за запазване на естествените местообитания;
- б) за предпазване от сериозно увреждане, особено на селскостопански култури, добитък, както и гори, риболовни райони, водите и други форми на собственост;
- в) в интерес на общественото здраве и безопасност или поради други наложителни причини от по-висш обществен интерес, включително и такива от социален или стопански характер, или с положителни последици за околната среда;
- г) за целите на изследването и обучението при заселване или повторно въвеждане на видове и на необходимата за тази цел селекция, включително и изкуственото размножаване на растения;
- д) за разрешаването при строг контрол, селективно и в ограничен размер, на улавяне или държане на определен брой екземпляри от растителни или животински видове, посочени в приложение IV и определени от компетентните национални органи.

2. На всеки две години договарящите страни представят на секретариата доклад в установения от Комитета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (Комитета по местообитанията) формат, относно дерогациите, прилагани съгласно параграф 1. Секретариатът дава становището си по тези дерогации в максимален срок от дванадесет месеца след получаването на доклада и информира за това Работната група по околната среда. Секретариатът осигурява достъпна обществеността до докладите.

3. Докладите дават сведения за:

- а) видовете, които са предмет на дерогациите, и причината за тях, включително естеството на риска, с посочване на отхвърлените алтернативи и използваните научни данни, където това е приложимо;
- б) разрешените средства, устройства или методи за улов или убиване на животни и основанията за тяхната употреба;
- в) времето и мястото на предоставяне на дерогациите;
- г) органа, оправомощен да заяви и да провери дали необходимите предпоставки са изпълнени и да реши какви средства, устройства или

методи и в какви граници и от кои агенции могат да бъдат използвани, както и информация за лицата, натоварени да изпълнят тези решения;

д) приложените мерки за контрол и постигнатите резултати.“

Член 3

1. Договарящите страни въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 1, член 2, член 6, параграфи 2, 3 и 4, член 12, член 13, член 16 и приложения I, II и IV от Директива 92/43/ЕИО, до [пет години след датата на приемане на настоящото решение], без да се засягат ангажиментите, произтичащи от процеса на присъединяване към Съюза, и други международни задължения. Те незабавно информират секретариата на Енергийната общност („секретариата“) за това.

2. Когато договарящите страни приемат мерките, посочени в параграф 1, те съдържат позовавания на настоящото решение и Директива 92/43/ЕИО или се придружават от такива позовавания при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от договарящите страни.

3. Договарящите страни съобщават на секретариата текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящото решение и Директива 92/43/ЕИО.

Член 4

В случай на планове или проекти за мрежова енергия, пораждащи становище съгласно член 6, параграф 4 от Директива 92/43/ЕИО, като се позовава на настоящото решение, договарящата страна, на чиято територия се планира да бъде осъществен планът или проектът, изпраща на секретариата възможно най-скоро, наред с другото:

а) описание на плана или проекта;

б) всяка относима информация за въздействието му върху засегнатите типове приоритетни местообитания и/или приоритетни видове, включително констатациите и заключенията от подходящата оценка.

Член 5

Настоящото решение влиза в сила с приемането му от Съвета на министрите.

Член 6

Адресати на настоящото решение са договарящите страни по Договора за създаване на Енергийна общност.

Съставено в [xxx] на [ДАТА] година.

*За Съвета на министрите
(Председател)*